

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: **Jana Tomečková**

Název práce: **Komentovaný překlad:**

J. Houston, R. Masters: Psychedelic experience and psychedelic art

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	1
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	1,5
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlady Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	2
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	1
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	1
Body celkem	6,5

Poznámky hodnotitelky a témata k diskusi:

Překlad považuji celkově za zdařilý, po významové stránce mám k němu minimum připomínek a i stylisticky je dobře zvládnutý. Níže uvádím jen několik příkladů řešení, kde autorka textu nepochybně porozuměla, nicméně svou formulací vzbuzuje ve čtenáři asociace, které jdou poněkud proti smyslu dané pasáže:

O:97/P:17

*[Psychedelic art] shares with surrealism (...) the intent to shock the viewer into a transformed awareness.
Se surrealismem (...) je poji snaha silným vjemem přivodit stav změněného vědomí.*

Zde není nejspíše nejlepší použití obratu *stav změněného vědomí*, neboť ten se používá právě pro samotné prožitky člověka „pod vlivem“. Zde jde ale o to, jak psychedelické umění může proměnit a rozšířit duchovní obzor člověka.

O:94/P:14

Many themes and preoccupations of psychedelic art become clearer when viewed from the perspective of these levels.

Budeme-li na psychedelické umění pohlížet z perspektivy těchto úrovní, bude nám mnoho jeho motivů a pohnutek jasnějších.

Zde došlo volbou ekvivalentů k anglickému *themes and preoccupations* k určitému významovému posunu – zatímco v originále se mluví o tom, jaká témata psychedelické umění zpracovává, překlad použitím dvojnásobného slova *motiv* a zejména pak nepřesným překladem *preoccupation* jako *pohnutka* hovoří spíše o osobních motivacích umělce. Jelikož ovšem formulaci *themes... become clearer* lze rozumět i tak, že lépe pochopíme, *proč* na obrazech určité motivy jsou, tj. pochopíme pohnutky umělce pro jejich použití, není celkový posun až tak významný.

O:99/P:19

*The person here experiences what he regards as confrontation with the Ground of Being, God, Mysterium...
Člověk ze svého pohledu zažívá konfrontaci se Základem bytí, Bohem, Mystériem...*

Zde je překlad velmi doslovný, nicméně domnívám se, že zatímco první význam anglického *confrontation* je prostě „*meeting, usually face to face*“, v češtině jsou dva hlavní významy buď „*srovnání*“ nebo „*střet s potenciálem konfliktu*“, tj. „*konfrontace*“ s někým zpravidla v češtině nemá onen neutrální význam pouhého stanutí tváří v tvář. Proto mi v kontextu zážitků tzv. integrální úrovně, kdy má člověk pocit hluboké harmonie s celým vesmírem, nepřijde slovo *konfrontace* jako nejvhodnější stylistická volba.

Komentář a další nepřekladové složky práce:

V obsáhlém komentáři oceňuji například autorčinu snahu zjistit orientačním průzkumem několika tematicky příbuzných děl o výtvarném umění, jaká je převládající česká norma co se týče míry odbornosti, tj. terminologických nároků na čtenáře a dovysvětlování či nedovysvětlování oborově specifických odkazů. Přínosný je i autorčin návrh, aby byla kniha v hypotetickém českém vydání doplněna úvodem, který stručně popíše historii výzkumu a užívání psychedelik a objasní některé základní termíny čtenářům, které by ke knize přivedl spíše zájem o výtvarno a o psychedelii by neměli žádné výchozí znalosti. Místy by si komentář zasloužil ještě pečlivější redakci – viz např. dost nepochopitelný prepis slova *dalajláma* na str. 22: *spolupracovala s Dalai Lamou*, kontaminaci na str. 25: *porozumění křesťanských vizí a osobností*, terminologický omyl na str. 27: Jakobsonova fce *metatextová* namísto *metajazykové* či úsměvný lapsus v kohezi na str. 31:

Kromě toho jsou citováni jiní autoři, píšíci o tématu psychedelie v časopisech nebo vlastních knihách. Většinou mají stejnou úlohu jako výpovědi účastníků výzkumu a obsahově i formálně se jim podobají.

Doporučovala bych rovněž přeformulování závěrečných vět anglického abstraktu – nejsou gramaticky vyložené chybné, ale přirozená formulace v angličtině (a navíc v abstraktu) by byla daleko kondenzovanější a nominálnější. Práci navrhuji hodnotit známkou výborně.

V Praze dne: 4. 9. 2013

Vedoucí práce: Zuzana Šťastná

¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě